

DECYZJA KOMISJI

z dnia 27 lutego 2008 r.

**określająca ostateczną kwotę okresowej kary pieniężnej nałożonej na Microsoft Corporation
decyzją C(2005) 4420 wersja ostateczna****(Sprawa COMP/C-3/37.792 – Microsoft)**

(Zgłoszona w dokumencie nr C(2008) 764 wersja ostateczna)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(2009/C 166/08)

W dniu 27 lutego 2008 r. Komisja przyjęła decyzję określającą ostateczną kwotę okresowej kary pieniężnej nałożonej na Microsoft Corporation decyzją C(2005) 4420 wersja ostateczna („decyzja z lutego 2008 r.”). Zgodnie z przepisami art. 30 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003⁽¹⁾ Komisja podaje niniejszym do wiadomości nazwy stron oraz zasadniczą treść decyzji, wraz z informacjami na temat nałożonych kar, uwzględniając jednak uzasadnione prawo przedsiębiorstw do ochrony ich interesów. Nieopatrzona klauzulą poufności wersja pełnego tekstu decyzji w autentycznej wersji językowej postępowania oraz w językach roboczych Komisji znajduje się na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji pod adresem:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

1. STRESZCZENIE SPRAWY**1.1. Kontekst sprawy**

1. W dniu 24 marca 2004 r. Komisja przyjęła decyzję 2007/53/WE w postępowaniu na mocy art. 82 Traktatu WE (sprawa COMP/C-3/37.792) skierowaną do Microsoft Corporation („Microsoft”) (²). W wyżej wspomnianej decyzji („decyzja”) Komisja uznała m.in. że spółka Microsoft naruszyła art. 82 Traktatu WE („art. 82 TWE”) oraz art. 54 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym („art. 54 Porozumienia EOG”), odmawiając, od października 1998 r. do dnia wydania decyzji, ujawnienia określonych informacji dotyczących interoperacyjności (³) przedsiębiorstwom oferującym na sprzedaż produkty w postaci systemów operacyjnych dla serwerów grup roboczych, tak by umożliwić im opracowanie i rozpowszechnianie produktów interoperacyjnych.
2. Artykuł 5 lit. a) i c) części normatywnej decyzji stanowi, co następuje:

„a) Microsoft Corporation udostępni w terminie 120 dni, licząc od daty powiadomienia o wydaniu decyzji, infor-

macje dotyczące interoperacyjności wszystkim przedsiębiorstwom mającym zamiar opracowywać i rozprowadzać na rynku systemy operacyjne dla serwerów grupy roboczej oraz zezwoli tym przedsiębiorstwom na wykorzystywanie, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, informacji dotyczących interoperacyjności w celu opracowania oraz rozprowadzania na rynku systemów operacyjnych dla serwerów grupy roboczej [...]

- c) ustanowi w terminie 120 dni, licząc od dnia powiadomienia o wydaniu decyzji, mechanizm oceny, który pozwoli zainteresowanym przedsiębiorstwom na uzyskanie w sposób efektywny informacji o zakresie i warunkach korzystania z informacji dotyczących interoperacyjności; Microsoft może zastrzec rozsądne i niedyskryminujące warunki w celu zapewnienia, że zaoferowany w tych ramach dostęp do informacji dotyczących interoperacyjności będzie wykorzystywany wyłącznie w celu oceny”.

1.2. Niezastosowanie się do decyzji

3. Z uwagi na ciągłe niestosowanie się przez spółkę Microsoft do decyzji w ponad rok po jej wydaniu, dnia 10 listopada 2005 r. Komisja przyjęła decyzję o nałożeniu na spółkę Microsoft okresowej kary pieniężnej na mocy art. 24 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1/2003 („decyzja na mocy art. 24 ust. 1”). Artykuł 1 decyzji na mocy art. 24 ust. 1 stanowi:

„Do dnia 15 grudnia 2005 r. Microsoft Corporation musi zapewnić wypełnienie wszystkich obowiązków przewidzianych w art. 5 lit a) i c) decyzji Komisji C(2004) 900 z dnia 24 marca 2004 r.

W razie niewypełnienia tych obowiązków na Microsoft zostanie nałożona okresowa kara pieniężna w wysokości 2 mln EUR za każdy dzień, licząc od wymienionej daty”.

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 4.1.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 32 z 6.2.2007, s. 23.

⁽³⁾ Termin: „informacje dotyczące interoperacyjności” zdefiniowano w art. 1 ust. 1 decyzji. Oznacza on „wyczerpujące i prawidłowe specyfikacje wszystkich protokołów zastosowanych w systemach operacyjnych Windows dla serwerów grupy roboczej, które są wykorzystywane przez serwery grupy roboczej Windows w celu dostarczania sieciom Windows dla grupy roboczej usług udostępniania plików i drukarek oraz zarządzania użytkownikami i grupami użytkowników, w tym usług kontrolera domeny Windows, usług katalogowych Active Directory oraz usługi Group Policy”. W art. 1 ust. 2 decyzji „protokoły” zdefiniowano jako „zbiory reguł określających zasady nawiązywania wzajemnych połączeń i interakcji pomiędzy różnymi instancjami systemów operacyjnych Windows dla serwerów grupy roboczej i systemów operacyjnych Windows dla stacji roboczych zainstalowanych na różnych komputerach w sieci Windows dla grupy roboczej”.

4. W decyzji na mocy art. 24 ust. 1 wstępnie określono dwa aspekty niewypełnienia przez Microsoft obowiązków wynikających z art. 5 pkt a) i c) decyzji z 2004 r. Po pierwsze spółka Microsoft nie dostarczyła pełnej i dokładnej dokumentacji technicznej zawierającej informacje dotyczące interoperacyjności. Po drugie poziom wynagrodzenia pobieranego wówczas przez Microsoft za dostęp do informacji dotyczących interoperacyjności oraz ich wykorzystanie uznano za nierozsądny.
 5. Po przyjęciu decyzji na mocy art. 24 ust. 1 spółka Microsoft dostarczyła poprawioną wersję opisu technicznego protokołów istotnych z punktu widzenia komunikacji między stacjami roboczymi z systemem Windows a serwerami grupy roboczej („dokumentacja techniczna”) ⁽¹⁾. W wyniku przeglądu różnych wersji dokumentacji technicznej przedłożonej przez Microsoft stwierdzono, że w dokumentacji nadal nie przekazano zainteresowanym przedsiębiorstwom pełnych i dokładnych informacji dotyczących interoperacyjności, do czego zobowiązywała spółkę decyzja z 2004 r.
 6. W dniu 12 lipca 2006 r. Komisja przyjęła decyzję na mocy art. 24 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, ustalając na 280,5 mln EUR ostateczną kwotę okresowej kary pieniężnej za okres od dnia 16 grudnia 2005 r. do 20 czerwca 2006 r., nałożonej decyzją na mocy art. 24 ust. 1 w odniesieniu do pierwszego aspektu niezastosowania się do decyzji, wskazanego w decyzji na mocy art. 24 ust. 1, mianowicie niedostarczenia przez Microsoft pełnej i dokładnej dokumentacji technicznej zawierającej informacje dotyczące interoperacyjności.
 7. Decyzją z dnia 12 lipca 2006 r. zmieniono również art. 1 decyzji na mocy art. 24 ust. 1, podwyższając okresową karę pieniężną nałożoną na spółkę Microsoft za niewypełnienie przez nią obowiązków określonych w art. 5 lit. a) i c) decyzji z 2004 r. do 3 mln EUR za każdy dzień, począwszy od 1 sierpnia 2006 r.
 8. Podczas gdy prace nad dokumentacją techniczną kontynuowano, Komisja zajęła się drugim aspektem niezastosowania się do decyzji wskazanym w decyzji na mocy art. 24 ust. 1, mianowicie niedostępniem przez Microsoft informacji na temat interoperacyjności na rozsądnych warunkach.
 9. Po przesłaniu spółce Microsoft pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń w dniu 1 marca 2007 r. przekazała ona w dniu 21 maja 2007 r. zweryfikowane umowy w sprawie programu dotyczącego protokołów dla serwerów grup roboczych („WSPP”), które to umowy regulują kwestie dostępu do informacji dotyczących interoperacyjności oraz ich wykorzystania. Umowy te zawierały tabelę opłat licencyjnych zawierającą stawki niższe od stawek proponowanych wcześniej. Spółka Microsoft stwierdziła, że będzie stosować obniżone stawki z mocą wsteczną począwszy od dnia przyjęcia decyzji z 2004 r. Spółka Microsoft wcześniej już kilkakrotnie przedstawiała zweryfikowane wersje stosowanych przez siebie systemów wynagrodzenia w zakresie WSPP, których pierwsza wersja pochodzi z dnia 29 października 2004 r., oraz niejednokrotnie obniżała stawki pobieranego wynagrodzenia.
- ### 1.3. Kroki proceduralne
10. W dniu 1 marca 2007 r. do spółki Microsoft wystosowano pisemne zgłoszenie zastrzeżeń („pisemne zgłoszenie zastrzeżeń”), w którym za wniosek wstępny przyjęto, że spółka Microsoft nie wypełniła dotąd zobowiązania do udostępnienia informacji dotyczących interoperacyjności na rozsądnych i niedyskryminacyjnych warunkach.
 11. W dniu 23 kwietnia 2007 r. spółka Microsoft przekazała odpowiedź na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, w której odrzuciła możliwość ustnego złożenia wyjaśnień.
 12. W dniu 21 maja 2007 r. spółka Microsoft przedłożyła zweryfikowane umowy w sprawie programu dotyczącego protokołów dla serwerów grup roboczych („WSPP”), które to umowy regulują kwestie dostępu do informacji dotyczących interoperacyjności oraz ich wykorzystania. Zawierały one zmienioną tabelę opłat („system wynagrodzenia z dnia 21 maja 2007 r.”). Spółka Microsoft stwierdziła, że „wprowadzi teraz oficjalnie obniżone stawki” z mocą wsteczną począwszy od dnia przyjęcia decyzji. Spółka Microsoft wcześniej już kilkakrotnie przedstawiała zweryfikowane wersje opisów stosowanych przez siebie systemów wynagrodzenia w zakresie WSPP, których pierwsza wersja pochodzi z dnia 29 października 2004 r., a po dyskusjach niejednokrotnie obniżała stawki pobieranego wynagrodzenia. Wszystkie te systemy wynagrodzenia należało uznać za nierozsądne w świetle kryteriów ustalania cen, które wzięto pod uwagę przy podejmowaniu decyzji i które znalazły odzwierciedlenie w Zasadach ustalania cen w ramach WSPP uzgodnionych z Microsoftem. Zasady te opierają się na trzech kryteriach, które mają odzwierciedlać wartość informacji dotyczących interoperacyjności spółki Microsoft dla użytkowników tych informacji, z wyłączeniem „wartości strategicznej” wynikającej z władzy rynkowej Microsoftu na rynku systemów operacyjnych dla stacji roboczych lub na rynku systemów operacyjnych dla serwerów grup roboczych (tj. wytwór własny Microsoftu, innowacja oraz porównanie z innymi technologiami).
 13. W dniu 24 lipca 2007 r. spółce Microsoft przesłano pismo z opisem stanu faktycznego, zawierające ocenę zmian w systemie wynagrodzenia spółki Microsoft, wprowadzonych po przyjęciu pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń, w którym wezwano także spółkę do przedstawienia swoich uwag, co nastąpiło dnia 31 sierpnia 2007 r.
 14. W dniu 22 października 2007 r. październik spółka Microsoft wprowadziła nowy system wynagrodzenia odnośnie umów w ramach WSPP. Ten nowy system przewiduje umowę licencyjną nieobejmującą patentów, na podstawie której użytkownik

⁽¹⁾ W art. 1 ust. 2 decyzji z 2004 r. „protokoły” zdefiniowano jako „zbiory reguł określających zasady nawiązywania wzajemnych połączeń i interakcji pomiędzy różnymi instancjami systemów operacyjnych Windows dla serwerów grupy roboczej i systemów operacyjnych Windows dla stacji roboczych zainstalowanych na różnych komputerach w sieci Windows dla grupy roboczej”.

uzyskuje dostęp do informacji dotyczących interoperacyjności oraz możliwość ich wykorzystywania za jednorazową opłatą w wysokości 10 000 EUR. Natomiast umowa licencyjna zawierająca licencję patentową na te części informacji dotyczących interoperacyjności, które zdaniem spółki Microsoft są objęte patentami, umożliwia uzyskanie licencji obowiązującej na całym świecie za opłatą licencyjną w wysokości 0,4 % przychodów netto licencjobiorcy lub za opłatą zróżnicowaną w zależności od zakresu licencji: 0,25 % za licencję na teren EOG i 3,87 % za licencję na pozostałe części świata. Przyjmując decyzję z dnia 27 lutego 2008 r. Komisja uznała, że system wynagrodzenia z dnia 22 października 2007 r. już nie budzi zastrzeżeń co do rozsądnego poziomu i niedyskryminującego charakteru stawek wynagrodzenia.

1.4. Przedsiębiorstwo i produkt będące przedmiotem postępowania

15. Microsoft jest spółką informatyczną z siedzibą w Redmond w stanie Waszyngton (Stany Zjednoczone). Wartość obrotów spółki za rok podatkowy od czerwca 2006 do czerwca 2007 r. wyniosła 51 120 mln USD. Microsoft zatrudnia 78 500 osób na całym świecie. Microsoft jest obecny we wszystkich krajach na terenie EOG.
16. Przedmiotem obecnego postępowania są „systemy operacyjne Windows dla serwerów grup roboczych”, zdefiniowane w art. 1 ust. 9 decyzji.

1.5. Charakter niewykonania zobowiązania

17. Jak wskazano w motywie 1003 decyzji, celem decyzji jest „umożliwienie konkurentom Microsoftu opracowania produktów, które byłyby kompatybilne z architekturą domeny Windows oryginalnie obsługiwaną w dominującym klienckim systemie operacyjnym Windows dla komputerów osobistych i aby dzięki temu produkty te mogły rzeczywiście konkurować z systemami operacyjnymi Microsoftu dla serwerów grup roboczych”.
18. Jak wskazano w motywie 1008 decyzji „wymóg ustalenia przez Microsoft rozsądnych i niedyskryminujących warunków dotyczy w szczególności [...] ii) wszelkiego wynagrodzenia, które Microsoft mógłby pobrać w zamian za udzielenie informacji; wynagrodzenie takie nie powinno odzwierciedlać wartości strategicznej wynikającej z władzy rynkowej Microsoftu na rynku systemów operacyjnych dla stacji roboczych lub na rynku systemów operacyjnych dla serwerów grup roboczych.”
19. W decyzji z lutego 2008 r. oceniono zastosowanie się przez spółkę Microsoft do art. 5 ust. a) decyzji na podstawie oceny zweryfikowanych umów dotyczących WSPP przekazanych przez spółkę w dniu 21 maja 2007 r. oraz systemu wynagrodzenia w ramach WSPP stosowanego w tych umowach. Ponieważ ten system wynagrodzenia przewiduje niższe stawki wynagrodzenia niż systemy przewidziane w poprzednich wersjach umów dotyczących WSPP, ocena ma tym bardziej zastosowanie do systemów wynagrodzenia przewidzianych w wersjach poprzednich. System przewiduje pobieranie w ramach umowy licencyjnej WSPP nieobejmującej patentów stawki w wysokości 0,5 % przychodów netto licencjobiorcy za

wszystkie protokoły udostępniane w ramach WSPP, oraz pobieranie na podstawie umowy licencyjnej obejmującej wyłącznie korzystanie z patentów w ramach WSPP stawki 0,7 % przychodów netto licencjobiorcy za wszystkie licencje patentowe obejmujące protokoły udostępniane w ramach WSPP.

20. Decyzja z lutego 2008 r. dotyczy określonego w art. 5 lit. a) decyzji z 2004 r. obowiązku udostępnienia przez spółkę Microsoft *nieopatentowanych* informacji dotyczących interoperacyjności za rozsądnym wynagrodzeniem.
21. W decyzji z lutego 2008 r. Komisja wyjaśnia, że Zasady ustalania cen w ramach WSPP właściwie odzwierciedlają racje decyzji z 2004 r., wyrażone w motywie 1003 i 1008 ii). W decyzji z dnia 27 lutego 2008 r. stwierdza się, że przy braku przekonujących dowodów co do innowacyjnego charakteru prawie wszystkich nieopatentowanych technologii Microsoft stosowanych w ramach protokołów ujawnionych wraz z dokumentacją techniczną informacji dotyczących interoperacyjności, oraz z uwagi na wycenę rynkową porównywalnych technologii (por. streszczenie zasad ustalania cen w ramach WSPP w pkt 12 powyżej) systemy wynagrodzenia stosowane przez Microsoft przed 22 października 2007 r. należy uznać za nierozsądne w rozumieniu Art. 5 lit a) decyzji. Ocena ta opiera się m.in. na sprawozdaniach pełnomocnika ds. monitorowania oraz opiniach zewnętrznych ekspertów technicznych (TAEUS).

2. OSTATECZNA KWOTA OKRESOWEJ KARY PIENIĘŻNEJ

2.1. Odnośny okres niestosowania się do decyzji

22. Decyzja z lutego 2008 r. dotyczy okresu od dnia 21 czerwca 2006 r. do dnia 21 października 2007 r. („odnośny okres”).

2.2. Ostateczna kwota okresowej kary pieniężnej za odnośny okres

23. Decyzją z dnia 27 lutego 2008 r. ostateczną kwotę okresowej kary pieniężnej nałożonej na spółkę Microsoft za odnośny okres ustalono na 899 mln EUR.
24. Zgodnie z art. 24 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1/2003, w przypadku gdy przedsiębiorstwo wykonało obowiązek, którego wykonanie miały zapewnić ustanowione okresowe kary pieniężne, Komisja może ustalić ostateczną wysokość okresowych kar pieniężnych na poziomie niższym niż ten, który wynikałby z pierwotnej decyzji.
25. Przy obliczaniu ostatecznej kwoty okresowej kary pieniężnej uwzględniono m.in., co następuje:
 - Uporczywe niestosowanie się do decyzji w kwestii rozsądnego i niedyskryminacyjnego wynagrodzenia przez okres ponad 15 miesięcy.
 - Dalsze zwiększenie ryzyka wyeliminowania skutecznej konkurencji na rynku systemów operacyjnych dla serwerów grup roboczych wskazanego w decyzji z 2004 r.
 - Korzyści, jakie spółka Microsoft jest w stanie czerpać z faktu niestosowania się do decyzji.

- Konieczność ustalenia okresowych kar pieniężnych, które byłyby proporcjonalne i wystarczające, by zniechęcić do niestosowania się do decyzji.
- Zastosowanie znacznie niższych stawek od dnia 21 maja 2007 r.
- Fakt, że decyzja z lutego 2008 r. ogranicza się do *nieopatentowanych* informacji dotyczących interoperacyjności.

2.3. Wniosek

26. W decyzji z lutego 2008 r. ostateczną kwotę okresowej kary pieniężnej za okres od dnia 21 czerwca 2006 r. do dnia 21 października 2007 r., nałożonej na spółkę Microsoft Corporation decyzją Komisji C(2005) 4420 wersja ostateczna z dnia 10 listopada 2005 r., za niewypełnienie obowiązku udostępnienia zainteresowanym przedsiębiorstwom informacji dotyczących interoperacyjności na rozsądnych i niedyskryminacyjnych warunkach na mocy art. 5 lit. a) decyzji Komisji, ustala się na 899 mln EUR.